

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ

ביאור בדרך אפשר

1 וְעִבְדוּתְנּוּ בְּכִרְוֵר הָעוֹלָם והעלאתו לקדושה שעל ידי זה ענייני העולם
 2 עוברים לממשלת הקדושה. שְׁלֹכֵן, הֵנָּה גַם קִיּוֹם הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת
 3 צְרִיף לְהִיּוֹת בְּהִתְלַבְּשׁוֹת בְּדֶרֶךְ הַטֹּבֵעַ דְּוָקָא ולא באמצעות ניסים
 4 שלמעלה מהטבע, כי דווקא המגע עם ענייני העולם למטרות של קדושה
 5 ועבודת ה' הוא הפועל את הבריו
 6 וההעלאת של הגשמיות לקדושה
 7 ואלוקות (וְכִידוּעַ הַסְּפּוֹר אוֹדוֹת
 8 אֲדַמּוּ"ר הִזְקֵן בְּנוֹגַע לְקִדּוּשׁ
 9 לְבִנְהָ 21 בהיותו במאסר, כאשר
 10 הפקיד הוביל אותו בסירה מבית
 11 הסוהר לחקירה ביקש ממנו רבנו הזקן
 12 לעצור כדי לומר קידוש לבנה, אך
 13 הפקיד סירב ואז רבנו הזקן עצר את
 14 הסירה בעצמו, בדרך נס, אבל לא
 15 קידש את הלבנה באותה עצירה אלא
 16 דווקא לאחר מכן, כאשר הפקיד נענה
 17 לבקשתו ועצר את הסירה, וטעם הדבר
 18 הוא שענייני תורה ומצוות, ואפילו
 19 ההכנה למצוה, צריכים להיות
 20 מלוכשים ברכי הטבע).
 21 וְעַל-דֶּרֶךְ-זֶה בְּנוֹגַע לְכִרְוֵר
 22 הַגּוֹף וּנְפֶשׁ הַבְּהִמִית, שעל ידי
 23 העבודה הרוחנית של האדם הוא מעלה
 24 ומברר את גופו הגשמי ואת נפשו
 25 הבהמית שְׁזָהוּ כְּלָלוֹת עֲנִין
 26 יְרִידַת הַנְּשָׁמָה בְּגוֹף, שְׁלֹא
 27 יִרְדֶּה מעולמות הרוחניים ונתלכשה
 28 בגוף ונפש בהמית כְּדִי לְתַקֵּן אֵת
 29 עֲצָמָה, כִּי הַנְּשָׁמָה עֲצָמָה
 30 אֵינָה צְרִיכָה תִקּוֹן כְּלָלִי,
 31 שְׁכָכָר נְתַקְנָה, עוד קודם שירדה
 32 למטה לְפִי שִׁשְׁרִשָּׁה מִשֵּׁם מ"ה
 33 (בְּגִימַטְרִיא אָדָם) 23
 34 שְׁבַחְחִינַת הַתִּקּוֹן 24, ואם כן כבר
 35 בשורשה היא מתוקנת ואינה זקוקה לירידה למטה לצורך עצמה אֵלָא
 36 יְרִידַתָּהּ לְמִטָּה הִיא כְּדִי לְתַקֵּן אֵת הַגּוֹף וּנְפֶשׁ הַבְּהִמִית כּו'.
 37 וּבִשְׂבִיל זֶה כְּדִי שֶׁהַנֶּשְׁמָה אֲכַן תִּתְקַן אֵת הַגּוֹף וְאֵת הַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִית
 38 צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַעֲבֹדָה של האדם כנשמה בגוף בְּאִפְּן ד' כ"ח
 39 מַעֲשִׂיו", שֶׁהוּא עֲנִין הַמַּעֲשֵׂה (גַם) מְלִשׁוֹן כְּפִיָּה 25, כלשון
 40 חכמינו "מעשיו (כופין) על הצדקה שְׁזָהוּ הַעֲבֹדָה דְּאֲתַכְּפִיא
 41 שהאדם כופה את עצמו לעשות את רצון ה' גם כאשר הדבר הוא בניגוד לטבע

ביאור בדרך אפשר

42 ולרצון האישי של הגוף ונפש הבהמית שלו, ועל ידי הכפייה הזו הוא פועל
 43 את הבירור ואת ההעלאת של הגוף והנפש הבהמית (וְעַד שֶׁגַם לְמִדּוֹ
 44 הַתּוֹרָה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּאִפְּן שֶׁל שְׁנֵי הַרְגִּילוֹת דְּוָקָא, ודווקא
 45 לימוד יותר מהרגילות נחשב עבודת ה' כרביעי פְּדוּעַ 26 בְּעֲנִין הַמַּעֲלָה
 46 דְּשׁוֹנָה פְּרָקוּ מְאֵה פְּעָמִים
 47 וְאֶחָד, שדווקא בזכות הפעם האחת
 48 הנוספת על כל מאה הפעמים
 49 הקודמות, נקרא האדם "עובד אלקים"
 50 לְפִי שְׁזָהוּ יוֹתֵר מְרִגִּילוֹתוֹ
 51 מאחר שבימי התלמוד היו רגילים
 52 לחזור על הלימוד מאה פעמים,
 53 ולמרות שהשינון מאה פעמים הוא
 54 בהחלט מאמץ ויגיעה, דווקא הפעם
 55 האחת הנוספת נחשבת עבודת ה' כי
 56 כיון שמאה הפעמים הם הרגילות,
 57 והפעם הנוספת היא יתירה על הרגילות
 58 ויש בה 'אתכפיא' של הטבע וההרגל,
 59 לכן היא נחשבת כל כך).
 60 וְזוּהִי גַם כְּלָלוֹת הַמַּעֲלָה שֶׁל
 61 עוֹבְדֵי הַוַי' בְּגוֹפָם לְגִבֵי
 62 עוֹבְדֵי הַוַי' בְּנִשְׁמָתָם 27,
 63 כמבואר בהרחבה בתורת החסידות
 64 שיש יתרון מיוחד בעבודת ה' עם הגוף
 65 הגשמי, מתוך כפייה ושעבוד של הגוף
 66 לעבודת ה', לעומת עבודה רק עם
 67 הנשמה תוך עיסוק בעניינים רוחניים
 68 בלבד שְׁזָהוּ הִיתְרוֹן שֶׁל "עוֹבְדֵי ה'
 69 בְּגוֹפָם" מִצַּד מַעֲלַת הַעֲבֹדָה
 70 דְּאֲתַכְּפִיא, שְׁמַצַּד הַחֲדוּשׁ
 71 שְׂבָה בהיותה היפך טבעו של האדם
 72 הַרִי הִיא פּוֹעֵלַת תַּעֲנוּג וְנַחַת
 73 רוּח מִיּוֹחַדַת לְמַעְלָה, כְּמִשְׁלַל
 74 הַיְדוּעַ מִצְפּוֹר הַמְדַבְּרַת 28
 75 שכאשר מביאים 'ציפור המדברת'
 76 (תוכי) לפני המלך הדבר גורם לו נחת רוח רבה מפני שמדובר בחידוש
 77 ובתופעה נדירה.
 78 וְזוּהוּ הַטַּעַם לִכֵּן שֶׁבַחְחִילַת הַתּוֹרָה "פְּתַח בְּכִרְאִישִׁית", ענייני הבריאה
 79 של העולם הגשמי וסדרי הטבע, דעת-תחתון ויחודא-עילאה שְׁזָהוּ
 80 הַפְּתִיחָה הַיִּינוּ הַתְּחִלַּת וְעַקְר הַעֲבֹדָה, וְרַק לְאַחֲרֵי-זֶה בָּאִים
 81 לְעֲבֹדָה שְׁבַחְחִינַת 'דַּעַת עֲלִיוֹן' וְיַחְוֵא-עֲלָא, שְׁזָהוּ עֲנִין
 82 ד' הַחֲדוּשׁ הַזֶּה לְכָם" הַקְּשׁוֹר בְּהַנְּהִיגָה נִיסִית לְמַעְלָה מִהַטֵּבֵעַ.

(21) שיחת י"ט כסלו תרצ"ב (לקו"ד ח"ד תשנב, ב ואילך). וראה גם לקו"ש ח"ה ע' 80. 22) תניא פל"ז (מח, ב) מעץ חיים שער כו (שער הצלם) פ"א. 23) ראה עץ חיים שער י (שער התיקון) פ"ג. 24) ראה שערי תשובה לאדמו"ר האמצעי פ, סע"ד. קמא, ב. 25) ראה סה"מ תרע"ח ע' קכא. ע' קכד ואילך. ע' קצב. תרצ"ט ע' 191. 26) חגיגה ט, ב. תניא פט"ו. 27) ראה המשך תרס"ו ע' קנז ואילך. סה"מ תרס"ז ע' רנב ואילך. תש"ח ע' 210 ואילך. 28) ראה לקו"ת במדבר כ, א. ובכ"מ.